

BÉCSI POSTA

A BORNEMISZA PÉTER TÁRSASÁG KULTURÁLIS ÉRTESETŐJE
Új sorozat, XIV. évfolyam, 3. (106.) szám
Bécs, 2019. március

A reformáció mai tanulságai Interjú Pröhle Gergellyel

-- A jubileumi évre készülve, egy éve úgy fogalmazott, hogy 2017 a szembenézés ideje kell legyen. Jutott végül idő az ünneplés mellett az önvizsgálatra, a realitásokkal való szembenézésre is 2017-ben?

-- Az ember mindig próbál tanulni azokból az eseményekből, amelyek vele történnek. Ez a jubileumi évben is így volt, sőt, azóta is így van. Az embernek, 50-es éveinek derekán meg kell kérdeznie magától, hogy hogyan is képzele élete további részét, ha a Jóisten élte. Ez számos tanulság levonásával jár, és persze a körülmények változását sem lehet mindig kiszámítani. Az 500. évforduló kapcsán persze nem pusztán a személyes önvizsgálatra gondoltam, hanem az intézményesre is. Azok a tapasztalatok, amelyeket, Wittenberget – az egyházújítók házáit, a tárlatokat – végigjárva szereztünk, azok mind arról szóltak, hogy volt egy mély hitű, egyúttal nagyon okos, intellektuálisan is nagyon erős, és nagyon praktikus szemlélete a reformátoroknak. Azt gondolom, hogy a szembenézés, az önvizsgálat tárgya az lehet, hogy mi mennyiben rendelkezünk mindezen tulajdonságokkal. Ha végigjártuk azokat a házakat, akkor megjelenhettek szemünk előtt a rendkívül aktív XVI. századi mindennapok, a vendégek, gyakran külföldi diákok sokasága, a középkori gondolkodás maradványai, a babonák világa, ugyanakkor az a rengeteg újítás is, ami a kort jellemezte. Ebben a zűrzavaros nyüzsgésben kellett prédikációkat írni, okos teológiai gondolatokat papírra vetni, kellett pedagógia munkát folytatni, és még közben gyereket is nevelni. A hit mélysége, a tudásvágy és a gyakorlatiasság – e három dologra láttunk Wittenbergben példát, és ezeket a tulajdonságokat kell szerintem magunkban is keresni.

-- Tehát keressük a párhuzamot napjaink és a reformáció kora között?

-- Természetes, hogy megpróbáljuk a történeti tapasztalatot napjainkra alkalmazni. Számomra Wittenbergben volt igazán megragadható, hogy milyen elvadult pillanatok is voltak akkoriban. A késő középkor nem volt szelíd világ, ez kiderült például az Asisi panoráma (a Luther korabeli Wittenberget felidéző körkép) utcaképeit nézve is. Lehet, hogy ez a durvaság egyértelművé tett sok mindent, szókimondásra sarkallt. A szangvinikus, heves Luther is érthetőbbé válik e környezetben. Ugyanakkor ott van tudóstársa, Melanchthon, aki igencsak modern ember lehetett, hiszen például a világtörténelem első zsebóráinak egyike volt az övé – nem véletlenül szerepelt ez a nagyszerű kiállításon is. Melanchthon haladt a korról, tudta, hogy az idő mennyire fontos tényező, s a megszerzhető tudás a földi idő végességének tudatában értelmezhető. A tudás pedig – hisz korának egyik csodagyereke volt – nem csökkentette a hitét, hanem inkább erősítette.

-- Van még egy ember, akitől Wittenberget járva tanulhatunk.

-- A harmadik személy, – akiből Wittenbergben sokat látunk – érdekes keverékét mutatja a hitnek, mesterségbeli tudásnak és a gyakorlatiasságnak. Ő idősebb Lucas Cranach, akinek képei mély teológiai gondolatokat árasztanak, akár az apostolok ábrázolása vagy a Stadtkirche oltárképe, melyen Luther megjelenik, és ugyan hallgat, de Krisztusra mutat. Cranach egyszerre volt tehetséges, mély hitű és életrevaló. Én ezeknek a tulajdonságoknak az egyidejű meglétét keresem a mai egyházban is, mert azt gondolom ezekre ma is ugyanolyan szükség van, mint akkor.

-- Tavalgy elszomorító népmozgalmi adatokat ismertünk meg. Felpezsdült az egyház az 500. évforduló évében? Vannak új adatok?

-- Adatok még nincsenek, nem is lehetnek. Inkább azt mondanám, hogy vannak olyan jelek, melyek a cselekvés tudatosodását jelzik. A gyülekezetplántáló kezdeményezések mindenképp ilyenek. Azt hallom – és ez egy örömteli fejlemény –, hogy a teológiára felvettek és a jelentkezők is nagy hittel és tudásvágygal készülnek az egyházi szolgálatra.

– *Az Evangélikus Élet újságírói több vidéki egyházközséget felkerestek az utóbbi időben, ahol a gyarapodó gyülekezetekkel találkozhattunk.*

-- Valóban, és ezek mind jó hírek, de mégis, ha az Ön által említett népmozgalmi adatokat nézzük, akkor azok – reméljük, hogy csak átmenetileg – lefelé mutató tendenciát mutatnak. A jó példákat azonban nagyon fontos bemutatni, és akár a módszertant is ennek megfelelően kialakítani, mert ezek azt mutatják, hogy nem a korszellem, vagy a demográfiai folyamatok, esetleg az általános dekadencia az oka mindennek, mert mindezek ellenére is lehet növekedni. Sokszor elveszünk abban a vitában, hogy vajon a Szentlélek munkál, vagy az emberi cselekvés a döntő? Ahelyett, hogy azt mondanánk, hogy lám, itt vannak a jó példák. Nyilván minden település, minden gyülekezet más és más, de az épülő gyülekezetek egyfajta módszertani tapasztalatát érdemes közkinccsé tenni. Hogy egy konkrét példát említsek: lenyűgöző volt a Katalin napi evangélikus bálon a szentendrei gyülekezet bemutatkozása. Itt még egy lelkeszi állást kellett létesíteni, hogy a gyarapodás lelkipásztori kísérete biztosítva legyen. Ne gondoljuk tehát azt, hogy ha bármelyik lelkészünk, gyülekezeti tagunk, felügyelőnk cselekszik, akkor nem a Szentlélek munkál. Általuk munkál, anélkül, hogy ezt folyamatosan kiemelnénk. Senki sem kényszerből vagy becsvágyból szolgál. Az egyházi szolgálat nem feltételezhet mást, minthogy az ember hitből cselekszik, és persze szereti látni a „közös” munka eredményét.

– *Pozitív a mérleg a jubileumi év zárása után?*

-- Én nem vártam többet, mint ami lett, számomra tehát pozitív. Nem tartom zavarónak azt sem, ha a tapasztalatok egyenetlenek. Volt nagyon sok olyan gyülekezeti megmozdulás, amely fantasztikus összefogásokról szólt. Azt tapasztaltam ugyanakkor, hogy a reformáció 500 megszólított olyanokat is, akiknek nem sok köze volt korábban a protestantizmushoz, vagy az evangélikus egyházhoz. Erre számítottam, ebben bíztam. Fontos szerepe volt ebben a Reformáció Emlékbizottságnak, és annak, ami az egyházon kívül is körülvette az emlékévet. A reformáció teológiai tartalmán túli kultúrtörténeti, politikai, gazdaságtörténeti összefüggésekkel meg lehet szólítani olyanokat is, akik eddig nem sokat hallottak rólunk. Ez még nem maga a siker, hiszen az lenne a jó, ha a megismerés nyomán a gyülekezeteinkhez is egyre többen csatlakoznának, ha az igehirdetés is megszólítaná a keresőket. Talán többen értik ma, mint egy évvel ezelőtt, hogy mi is az a reformáció, ki volt Luther Márton, és miért fontos az mindannyiunknak, hogy segített megismerni a kegyelmes Istent.

– *Volt-e olyan csúcspontja az évnek, amelynek nagyon örül, és fontosnak tartja, hogy megtörtént?*

-- Az egyik ilyen volt például a kelenföldi evangélikus templomban Mendelssohn Reformáció szimfóniájának megszólaltatása, magas zenei színvonalon, igazán lélekemelő körülmények között. A kelenföldi koncert személyes érintettségem okán is fontos élmény, hisz abban a gyülekezetben nőttem fel. A Wittenbergi Magyar Napok szintén egy komoly közösségi élmény volt, magunknak biztosan fontosabb, mint a vendéglátó németeknek – s ez jól is van így. Kiemelkedő volt a *Luther! 95 Schätze – 95 Menschen* című kiállítás, melyen 95 embert és tárgyat mutattak be. Még ha a tárlat egyetlen magyar vonatkozása az általunk őrzött Luther-végrendelet volt is, olyan mély tudással, olyan végtelen körültekintéssel és szeretettel készült a kiállítás, hogy tényleg elemelte az embert a saját mindennapjaitól, és mintegy madártávlatból engedett rálátást – nem csak a múltra, és a bemutatott történelmi személyekre, hanem abban is segített, – hogy el tudjuk magunkat helyezni ebben az egész reformációt követő gondolati ívben. Szerintem minden megemlékezésnek ez a lényege, hogy ez megtörténjék. Ezért tartom kiemelkedő eseménynek a november 11-i ünnepségünket is, amikor átadtuk a 12 posztumusz Ordass és Prónay díjat is. A zene itt is fontos volt: a békéscsabai énekkar szolgálata és a végén a gyerek hangon megszólaló „Erős vár...” méltán adhatott okot a bizakodásra.

– *Mit vár az 500. évet követő időszakról?*

-- Az 500. év legnagyobb tanulsága, hogy érdemes nagy lelkesedéssel belevágni az 501., és minden további évbe. Az oktatási tevékenységünk sikere például biztató adalék, élén a Deák Téri Evangélikus Gimnázium sikerével, de mondhatnám az óvodáinkat, és a többi iskolánkat, melyek mind tovább fejlődnek. Nem véletlen, hogy az országos presbitérium azt javasolta, hogy nézzük meg, hogyan lehet tanítóképzéssel és óvónőképzéssel kiegészíteni az oktatási palettánkat. A diakónusoknak, a diakóniai szolgálatának is komoly tekintélye van. Az, hogy képesek vagyunk egyházként és egyes emberként is felmérni a világban meglévő nyomorúságot, azok is olyan dolgok, melyek mind a második 500 évnyi lelkesedésnek, lendületnek adhatnak alapot. Ezért is tartom nagyon jelentősnek az immáron többször meghirdetett gyűjtést a közel-keleti konfliktus áldozatai és közöttük is hangsúlyosan az üldözött keresztények javára. Saját érettségünk bizonyítéka, hogy távolabbra tekintve is érvényesnek tartjuk magunkra nézve a felebaráti szeretet parancsát.

(Forrás: *Evangélikus Élet magazin, evelet.hu, 2017.*)

MEGHÍVÓ

a Bornemisza Péter Társaság áprilisi rendezvényére

Meghívottunk:

Pröhle Gergely

**diplomata, államtitkár, múzeumigazgató,
a Magyarországi Evangélikus Egyház országos felügyelője**

„Reformáció 502 - egy évforduló tanulságai”

2019. április 7.-én, vasárnap, d.u. 17:30 órakor

A rendezvény helyszíne: Bécs 6., Capistrangasse 2/15

Pröhle Gergely 1965-ben született Budapesten, zenész családban. Nős, négy gyermek apja. Középiskolai tanulmányait a József Attila Gimnáziumban francia nyelvi tagozaton végezte, németül gyermekkorától magán úton tanult. Gimnazistaként jazz kategóriában társaival Ki-Mit-Tud?-ot nyert, azóta is örömet leli a zongorajátékban és a zenehallgatásban.

1989-ben végzett az ELTE Bölcsészettudományi Karának magyar-német szakán, de tanult a jénai és – a Német Akadémiai Csereszolgálat (DAAD) ösztöndíjasaként -- a hamburgi egyetemen is. Posztgraduális tanulmányokat folytatott Közgazdaságtudományi Egyetem nemzetközi tanulmányok szakán, doktori munkája befejezésre vár az Andrassy Egyetemen.

Egyetemi tanulmányait követően az ELTE Idegennyelvi Lektorátusán dolgozott, majd 1993-tól a Friedrich Naumann Alapítvány magyarországi vezetője volt. 1998-tól kulturális államtitkár, majd 2000-től Magyarország berlini nagykövete. 2003-tól Svájcba akkreditált nagykövetként folytatta pályafutását, majd 2006-tól a Roland Berger Stratégiai Tanácsadó munkatársa lett.

2010-től a Magyar Külügyminisztérium, 2014-től az Emberi Erőforrások Minisztériumának európai ügyekért felelős helyettes államtitkára.

2017-ben megpályázta a Petőfi Irodalmi Múzeum főigazgatói állását, melyet – jelentősen növelve a múzeum hírnevét és látogatottságát – 2018 novemberéig töltött be, amikor is egy sajtópolémia következményeképpen megbízatása megszűnt.

2019 januárjától a Habsburg Ottó hagyatékát kezelő alapítvány igazgatója.

2018 novemberében a harmadik hatéves ciklusra újra megválasztották a Magyarországi Evangélikus Egyház világi vezetőjévé.

Rendszeresen publikál, 2005-től a lap tavalyi megszűnéséig havonta jelentek meg írásai a *Heti Válaszban*.

PETŐFI IRODALMI MÚZEUM

Küldetés

Több, mint Petőfi; több, mint irodalom; több, mint múzeum!

A Petőfi Irodalmi Múzeum célja a magyar irodalmi örökség minél teljesebb körű gyűjtése, feltárása, a klasszikus és kortárs magyar irodalom sokoldalú bemutatása és közvetítése a világ sokféleségét elfogadó, anyanyelvi és kulturális identitás támogatásának jegyében.

Célunk a széles körű társadalmi beágyazottság megvalósítása, a kulturális emlékezet ébrentartása és folyamatos gazdagítása az irodalom és a társművészetek közötti párbeszéd személyes és közösségi élményeinek biztosításával.

A Petőfi Irodalmi Múzeum rövid története

A Petőfi Irodalmi Múzeumot (PIM) 1954-ben hozták létre. Az újonnan alapított múzeum, mint az 1909-től 1945-ig kiállításként és kutatóhelyként működő Petőfi-Ház jogutódja, tekintélyes gyűjteményt örökölt.

A Petőfi-Ház létrehozását 1909-ben nem csak a Petőfi-kultusz intézményesítése sürgette, hanem az a felismerés is, hogy az írói dokumentumok, bár a nemzeti örökség részei, kívül esnek az akkori könyvtárak, múzeumok, levéltárak gyűjtőkörén. A Petőfi Társaság által indított értékörző vállalkozás, a Petőfi-Ház tevékenysége nemcsak az akkor fellelhető Petőfi-kéziratok, könyvek és relikviák gyűjtésére terjedt ki, hanem megvásárolták Jókai Mórnak vejevel, Feszty Árpáddal közös Bajza utcai házát, s a Ház így egyben Jókai emlékeknek és kultusznak is őrzője és ápolója lett. A Petőfi-Házat 1945-ben bombatalálat érte, ekkor a gyűjtemény a Budapesti Történeti Múzeum kezelésébe került. A Petőfi-Ház az 1950-es évek elejétől Petőfi és Jókai mellett József Attilának és Ady Endrének a dokumentumait is gyűjtötte, ennek következtében kinőtte saját kereteit, ez a helyzet önálló Irodalmi Múzeum létrehozását tette szükségessé. A gyűjtemény 1954-ben a József nádor 7. alá költözött, majd 1957-től a Károlyi-palotába, ahol a Múzeum nagyszabású Arany János kiállítással kezdhetette meg működését.

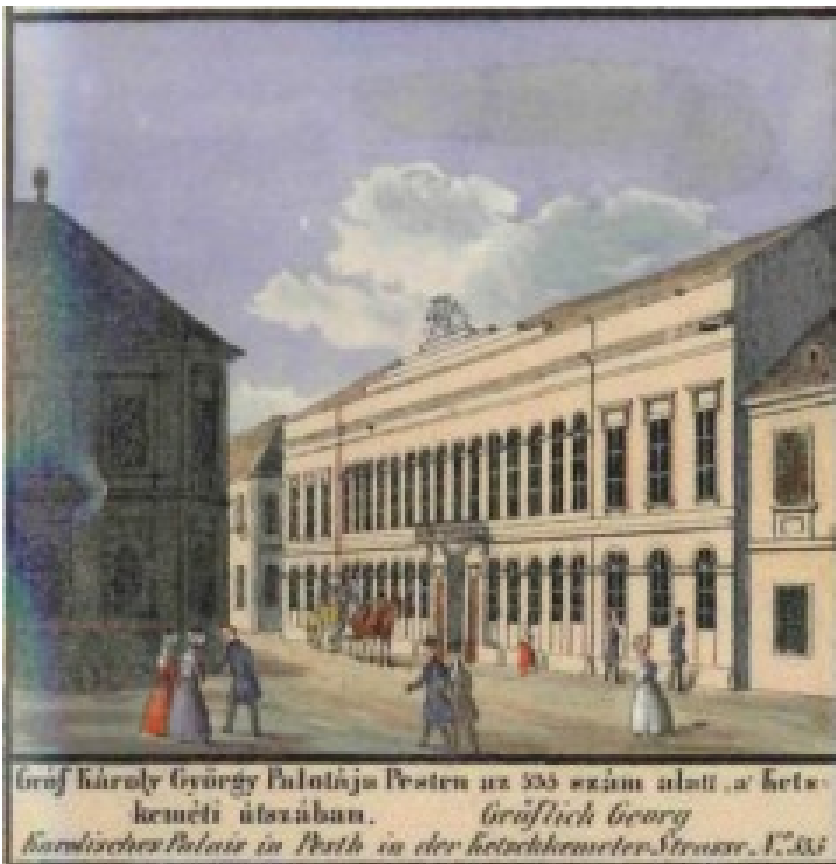
Az új, országos Múzeum feladata nem csak a megörökölt hagyatékok korszerű feldolgozása volt, hanem a jelenkori magyar irodalom muzeális becsű anyagainak mindenkor gyűjtése is. Így az Irodalmi Múzeum gyűjtőköre igen szélessé vált, kiterjedt a hazai és határon túli magyar nyelven írott szépirodalomra, levelezésre stb., illetve irodalmi tematikájú tárgyi, képzőművészeti és hangzó dokumentumokra, később az emigráns sajtó, könyv- és kéziratgyűjtemény megalapozására, gyarapítására. A komplex írói, irodalmi hagyatékok fogadására, szakszerű feldolgozására, restaurálására és kiállítás-rendezésre, gyűjteményének közzétételére szakosodott intézmény főosztályokra tagozódó mai szerkezete 1970-ben alakult ki. A Jókai Emlékszoba 1968-tól, a Kassák Múzeum és az Ady Endre Emlékmúzeum 1976-tól a PIM filiáléja.

A múzeumi feladatok már az intézmény megalapításakor magukban foglalták a vidéki irodalmi gyűjtemények és kiállítások felügyeletét is. A PIM az irodalmi muzeológia országos hatókörű intézménye, mely nemcsak a vidéki emlékházak, emlékszobák kiállításainak rendezésében nyújt segítséget, hanem külföldi magyar irodalmi emlékhelyekkel is kapcsolatot tart.

A PIM 1998-ig osztozott a Magyar Nemzeti Múzeum és a Budapest Történeti Múzeum raktár- és munkahelységeivel. Kiköltözésük előtt két évvel korábban megkezdődött a palota műemlék-rekonstrukciója (1996–2000), mely a PIM három alaptevékenységét – a kiállításokat, a tudományos gyűjtő-földolgozó munkát és a rendezvények szervezését – szolgálta. A belső felújítás részeként a közönség fogadására, kapcsolattartásra alkalmas tereket hoztak létre, így egy 80 fő befogadására alkalmas kávéház és egy könyvesbolt is helyet kapott az épületben. A PIM közönségkapcsolatai az 1990-es évek végére tovább bővültek. A Múzeum korábbi rendezvényszervező (felolvasó estek, író-olvasótalálkozók, könyvpremierék, konferenciák) gyakorlatára épülve 1998. január 1-jével létrejött a Magyar Irodalom Háza, mely a Magyar Irodalmi Múzeum – Kortárs Irodalmi Központ intézményeit foglalta magába. Az 1998 decemberétől ismét Petőfi nevét viselő Irodalmi Múzeum 2000-ben a Kortárs Irodalmi Központ megszűnése után a Károlyi Palota Kulturális Központ része lett, majd 2003-tól új szervezeti struktúrában, megújult Közönségkapcsolatok és Marketing Főosztállyal látja el – hazai és nemzetközi egybehangzó vélemények szerint – európai színvonalon feladatait.

Az irodalom Múzeuma az elmúlt száz év örökségével jól gazdálkodva, alapításának ötven éves évfordulóját maga mögött hagyva, olyan eleven szintérré változott, ahol a múlt és a jelen irodalma szorosan összekapcsolódik.

Az épület története

A Károlyi Mihály (korábban Kecskeméti, majd Egyetem) utcában álló palotát első formájában a török hódoltságot követően, 1696-1698 között Kalcher Márton építette Wilfersheim Miklós élelmezési biztos számára, barokk stílusban. 1744-ben Patachich Gábor kalocsai érsek vette meg, majd 1745-ben Barkóczy Ferenc egri püspök tulajdonába került, aki Mayerhoffer Andrással és fiaival átépíttette.

1766-ban lett a Károlyi családé. Így a Károlyi család birtokában lévő pesti paloták (Pollack tér – 1863-65, Múzeum u. 11. – 1869-71, Múzeum u. 17. – 1881, Szentkirályi u. – 1897) építését jóval megelőzte. 1799-ben Jung János bővítette már klasszicista stílusban. A ma ismert épületet a reformer Károlyi Györgynek (Széchenyi István és Wesselényi Miklós közeli barátjának) köszönhetjük, aki bővítette, modernizálta, fölépcsőházzal, korszerű istállókkal, könyvtárteremmel látta el, és gazdagon dekorálta. 1831-ben Zitterbarlh Mátyás, 1832-ben A. P. Riegl,

majd Koch Henrik bécsi építészek tervezésével és Hofrichter József pesti építőmester kivitelezésével. Az első emeleten Ybl Miklós is végzett belső átalakításokat. Így lett Pest egyik legjelentősebb klasszicista műemléke.

A középén nyíló hármaskapubejárat felett vaskorlátos erkély ugrik ki, fent az oromzatot a Károlyiak grófi címere díszíti. A kapucsarnokból hármaskapubejárat vezet az öntöttvas korláttal, kandeláberekkel ékesített, vörösmárvány lépcsőfeljáróhoz. Az előcsarnok pihenője feletti részt a hatalmas, nyeregretős üvegfedél díszes vasszerkezete zárja.

A reformkor politikájának és irodalmának neves alakjai mind megfordultak a palotában. 1849. január 8-án itt fogták el Batthyány Lajost, az első felelős magyar kormány miniszterelnökét, 1849-50-ben Jellasics, majd Haynau szállása lett. Itt született 1875-ben Károlyi Mihály, az 1919-es első magyar köztársaság elnöke.

Károlyi Mihály 1910. körül a palota lebontását, helyébe bérpaloták építését tervezte. Ez alkalomból „A Károlyi-palota utolsó napjai” címmel közölt több képpel illusztrált két oldalas búcsúzó bemutatót a *Vasárnapi Újság* 1912. március 24-i száma, mielőtt „a palotával együtt egy darab magyar történelem is esik a csákánynak áldozatául”. Végül a bontásra nem került sor, helyette a gróf modern fürdőszobákkal, új konyhai felszereléssel korszerűsítette a palotát, az istállók egy részének helyére autogarázst építtetett. Az épület déli szárnya Wälder Gyula terve nyomán az 1930-as években nyerte el végső, az egészszel harmonizáló kialakítását. A palotához tartozó kertet 1932-ben rendezték és közkertté nyilvánították („Károlyi-kert”).

1928-ban a főváros vásárolta meg a palotát, itt nyert méltó elhelyezést 1953-ig a Fővárosi Képtár gyűjteménye. 1957-ben megnyílt az épületben az 1954-ben alapított Petőfi Irodalmi Múzeum. 1946-ban Károlyi Mihály visszakapta az épületet, majd ünnepélyes keretek között újból felajánlotta a közművelődés javára. A család részére csupán egy lakosztályt tartottak fent egészen 1997-ig az északi szárny végében.

A palota mellett, az Egyetem tér felé, még áll a Wenckheim-ház, ahol az ott lakó Vachott Sándornál vendégeskedő Petőfi beleszeretett a szintén ott lakó Csapó Etelkába, akinek 1845-ben bekövetkező korai halála ihlette a Cipruslombok Etelka sírjáról versciklust. És ebben a házban hunyt el 1876-ban Deák Ferenc. A Wenckheim-házat az 1890-es évek végén bontották le, megnyitva a Károlyi kert felé a Kaplony, később Henszlmann Imre utcát.

(Forrás: egykor.hu)

Örkény István

Nincs semmi újság

Egyik délután a budapesti köztemető 27. parcellájának 14. sírhelyén nagy robajjal feldőlt a közel hárommázsás gránitobeliszék. Rögtön utána kettényílt a sír, és föltámadt az ott nyugvó halott, név szerint Hajduska Mihályné született Nobel Stefánia (1827-1848). Az obeliszkre idő koptatta betűkkel rá volt vésve a férje neve is; ő azonban, nem tudni, miért, nem támadt föl. A borongós időjárás miatt csak kevesen tartózkodtak a temetőben, de akik meghallották a robajlást, odagyűltek. Addigra a fiatalasszony már leverte magáról a göröngyöket, fésűt kért kölcsön, megfésülködött.

Egy gyászfátyolos nénike megkérdezte, hogy érzi magát.

Köszöni, jól, mondta Hajduskáné.

Nem szomjas-e, érdeklődött egy taxisofőr.

Most nem vágyik inni, válaszolta a volt halott.

Amilyen pocsék ez a pesti víz, jegyezte meg a sofőr, neki se volna kedve inni.

Hogy mi baja a pesti víznek, kérdezte Hajduskáné.

Klórozzák.

Klórozni klórozzák, helyeselt Apostol Barannikov bolgár virágkertész, aki a temetőkapuban virágokat árult. Ezért ő esővízzel kénytelen locsolni kényesebb palántáit.

Valaki azt mondta, hogy ma már az egész világon klórozzák a vizet.

Itt a beszélgetés elakadt.

Hát mi újság még, érdeklődött a fiatalasszony.

Nincs semmi különös, mondták neki.

Megint csönd lett. Ekkor eleredt az eső.

-- Nem fog maga megázni? - kérdezte a föltámadottat Deutsch Dezső horgászbót-készítő kisiparos.

Nem számít, mondta, Hajduskáné. Ő direkt szereti az esőt.

Az attól függ, milyen az az eső, jegyezte meg a nénike.

Ő erről a langyos, nyári esőről beszél, közölte Hajduskáné.

Hogy neki viszont semmilyen eső se kell, mondta Apostol Barannikov, mert elriasztja a látogatókat a temetőből.

Hogy ezt ő nagyon meg tudja érteni, helyeselt a horgászbót-készítő kisiparos.

Most hosszabb szünet állt be a társalgásban.

-- Hát meséljenek már valamit! -- nézett rájuk a föltámadott.

-- Mit meséljünk? -- mondta az öreg nénike. -- Nincs nekünk annyi mesélnivalónk.

-- Nem történt a szabadságharc óta semmi?

-- Mindig történik valami -- legyintett a kisiparos. -- De ahogy a német mondja: Selten kommt etwas Besseres nach.

-- Ez van! -- tette hozzá a taxisofőr, és minthogy csak fuvar szeretett volna fogni, csalódottan visszasétált az autójához.

Hallgattak. A föltámadott lenézett a gödörbe, mely fölött nem zárult össze a föld. Várt még egy kicsit, de látva, hogy mindenki kifogyott a szóból, elköszönt a körülállóktól.

-- A viszontlátásra -- mondta, és leereszkedett a gödörbe.

A horgászbót-készítő kisiparos, hogy el ne csússzon a sáros agyagon, előzékenyen a kezét nyújtotta neki.

-- Minden jól! -- szólt le a fiatalasszonynak.

-- Mi történt? -- kérdezte tőlük a bejáratnál a taxisofőr. -- Csak nem mászott vissza a sírba?

-- De visszamászott -- csóválta a fejét a nénike. -- Pedig milyen jól eldiskuráltunk.

Mit tennél, ha a saját szemeddel látnál megtörténni egy csodát? Erre a kérdésre válaszol Örkény István a Nincs semmi újság című egypercesében, és válasza nem túl derűlátó. Az egyperces szerint ugyanis a legtöbben az égvilágon semmit nem tennének másképpen csak azért, mert csoda történt a szemünk előtt. Örkény tűpontosan ábrázolja az emberi közönyt és érdektelenséget: az ilyen emberek számára minden rendkívüli történés az életben csak egy múltó fénycsóva. Ahogyan az írását olvastam, arra gondoltam: nem megyünk-e el ugyanígy mi is a nagy csodák mellett?

Vízkeresztet például mind a nyugati, mind a keleti egyházban a téli időszak legnagyobb ünnepének számított. Négy eseményre emlékeztek ekkor: Krisztus születésére, megkeresztelkedésére, a kánai menyegzőre és a napkeleti bölcsek érkezésére. Ami a négy eseményben közös – és a vízkereszt teológiai értelmét adja –, az az epifánia, vagyis Isten megjelenése. Ezen a számunkra sokszor jelentéktelennek tűnő januári napon tehát a legnagyobb csodáról emlékezünk meg: arról, hogy Isten emberi alakban jelent meg a földön. Mégis, talán a csoda nagysága és felfoghatatlansága miatt gyakran anélkül megyünk el mellette, hogy különösebben megérintene minket.

Lehet, hogy ma is történnek ilyen csodák, amelyekről nem is tudunk? Mi is úgy vagyunk, hogy mindig történik ugyan valami, de említésre méltó ritkán? Pedig bármikor találkozhatunk a földre jött Istennel, de a dolgunk után szaladva, gondolatainkba merülve vigyázzunk, hogy a találkozáskor ne hogy csak annyit válaszoljunk: „Nincs semmi újság.”

(Részletek Kovács Barbara „Nincs semmi újság” című írásából, Evangélikus Élet magazin, 2019. Január 13.)

Gyermekek oldala - Gyermekek oldala - Gyermekek oldala.

Aiszóposz* tanmeséi

A hajótörött

Egy gazdag athéni másokkal együtt hajón utazott. Nagy vihar kerekedett, és a hajó felfordult. A többiek mind úszva igyekeztek menekülni, de az athéni egyre csak Athénát szolongatta, és fűt-fát ígért neki, ha megmenti. Az egyik hajótörötttársa, aki ott úszott mellette, rászólt: „Ne csak Athénát hívogasd, a karodat is mozgasd.”

Tehát az istenek segítségül hívása mellett nekünk magunknak is gondolkodnunk és cselekednünk kell a saját érdekünkben.

A lehetetlent ígérő ember

Egy szegény ember betegeskedett, és már nagyon rosszul volt. Miután az orvosok feladták a reményt, az istenekhez fohászkozott, hekatombát és fogadalmi ajándékokat ígérve nekik, ha talpra áll. Felesége megkérdezte tőle: „Honnan fogod ezeket megadni?” – mire ő így felelt: „Talán bizony azt hiszed, meg fogok gyógyulni, hogy az istenek ezt behajtsák rajtam?” A mese bizonyítja, hogy az emberek könnyen ígérnek olyasmit, amit valójában nem szándékoznak beváltani.

A dicsekvő öttusázó

Egy öttusázót polgártársai folyton csúfoltak férfiatlansága miatt. Egyszer elutazott, és egy idő múlva hazatérve dicsekedve mesélte, hogy sok sikert aratott más városokban is, Rhodoszban pedig akkorát ugrott, hogy azt még az olümpiai győztesek közül sem érte utol senki. Hozzátette, hogy erről tanúskodhatnak majd az ottani jelenlévők, ha valaha erre utaznak. Egy jelenlévő azonban mosolyogva szólt rá:

„Barátom, ha ez igaz, nincs szükséged tanúkra; itt van Rhodosz, itt ugorj.”

A mese bizonyítja, hogy olyan dolgokban, amelyeknél kéznél van a tetteges bizonyítás, minden beszéd felesleges.

A halász és a kis hal

A halász kivetette hálóját, de csak egy ajókat fogott. A halacska könyörgött neki, hogy egyelőre engedje el, mert még kicsi, később pedig, amikor már megnőtt, fogja ki újra, nagyobb haszna lesz belőle. „Bolond lennék – felelte a halász –, ha a kezemben lévő hasznot elereszteném, és a bizonytalan reményt hajszolnám.” A mese bizonyítja, hogy inkább a meglévő hasznot kell választani, ha kicsi is, mint a reménybelit, még ha az nagy is.

A róka és a favágó

A róka menekült a vadászok elől. Amint megpillantott egy favágót, könyörgött neki, hogy rejtse el őt. Az biztatta, hogy menjen csak be az ő kunyhójába, és ott bújjon el. Nemsokára odaértek a vadászok, és megtudakolták a favágótól, hogy nem látta-e erre jönni a rókát. Az hangosan bizonykodott, hogy nem látta, de ugyanakkor kezével intve jelezte, hova rejtőzött el. Mikor a róka látta, hogy eltávoznak, előbújt, és szó nélkül elosont. A favágó szidni kezdte, hogy ő mentette meg, és erről egy szót sem ejt, a róka azonban így szólt vissza: „Megköszöntem volna neked, ha kezed mozdulata is szavaidhoz hasonló lett volna.”

A halászok

A halászok kihajóztak, de sokáig rosszul ment nekik: semmit sem fogtak, csak ültek a hajóban és szomorkodtak. Váratlanul egy üldözött tonhal vergődésében véletlenül beugrott a csónakba. Ők megfogták, a városba vitték, és eladták. Ugyanígy sokszor, amit a mesterség nem ad meg, azt a szerencse megadja.

* Aiszóposz (latinul: Aesopus), magyaros formában Ezópus(z), Kr. e. 620 körül – Kr. e. 564 körül) híres ókori görög meseköltő. Európa számára ő a meseirodalom alapítója, neve és számos meséje önállóan is fogalomává vált.

Figyelő Figyelő Figyelő Figyelő

ELŐZETES

A **Bornemisza Péter Társaság** következő, májusi rendezvényének meghívottja **Váta Loránd** színművész, a Kolozsvári Magyar Színház tagja. Szavalóest: „**Ady Endre halálának 100-ik évfordulójára**” **2019. május 5-én, d.u. 17:30-kor. 6. Bécs, Capistrangasse 2/15.**

Az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetségének rendezvénye: NEMZET ÉS KÜLDETÉS

A Magyar Írószövetség, a *Magyar Napló* folyóirat és Könyvkiadó történetének, programjainak és kiadványainak bemutatása.

2019. április 4. csütörtök, 18:30 órai kezdettel

Bécsi Magyar Otthon (Bécs I., Schwedenplatz 2/9)

Előadók: Szentmártoni János, a Magyar Írószövetség elnöke,

Dr. Jánosi Zoltán, a Magyar Napló főszerkesztője,

Bíró Gergely, a Magyar Napló főszerkesztőhelyettese,

Zsiga Kristóf, a Magyar Napló Kiadó igazgatója.

KIÁLLÍTÁSOK

TÉR//ERŐ (II Építészeti Nemzeti Szalon)

A kiállítás 2019. április 26-án nyílik Budapesten, a **Műcsarnokban**.

A múltat idéző kiállításrész a 20. századi magyar építészet történetének egyik legjelentősebb innovatív alkotója, a 60 éve elhunyt Medgyaszay István (1877–1959) előtt tiszteleg. A következő nemzedékek életére, annak építészeti terére koncentrálnak „A jövő körvonalai” címet viselő egység, amely innovatív, gyakran futurisztikus elképzeléseket mutat be.

DAS ROTE WIEN (A VÖRÖS BÉCS) 1919 - 1934

2019 április 30-án nyílik meg a bécsi **Wien Museum MUSA (Bécs I., Felderstraße 6-8)** termeiben ez a történelmi kiállítás. Témája a 100 éve Bécsben választásokat nyert szociáldemokraták hatalomra kerülése, és az általuk szorgalmazott szociális intézkedések, reformok vázolója, különös tekintettel a kommunális jellegű nagyméretű ingatlanok, lakóházak (például a Karl Marx Hof), továbbá kulturális- és szabadidőközpontok építésére. A tárlat foglalkozik a történelmi előzményekkel, a “vörös” városvezetés nemzetközi fogadtatásával, annak hosszútávú hatásával a város életére. A kiállítás 2020. január 19-ig tekinthető meg.

Absender: P.b.b.

Péter Bornemisza Gesellschaft

A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15.

www.bornemisza.at

“Wiener Post“

Gefördert aus Mitteln der

Volkgruppenförderung.

Erscheinungsort: Wien

Verlagspostamt: A-1060 Wien

Österreichische Post AG Info.Mail Entgelt bezahlt

Dipl.Ing. Barna SZABÓ

Robert-Barany-Str. 3

A - 2000 Stockerau

Medieninhaber und Herausgeber: Péter Bornemisza Gesellschaft, A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15. Redaktion: Mag. Zoltán Kászoni
E-Mail: zoltan_ka@yahoo.com /// Bankverbindung der Gesellschaft: Unicredit-Bank Austria, 1020 Wien, Rotschildplatz 1
BLZ: 11000. Konto Nr. 00207578600, IBAN: AT58110000207578600; SWIFT (BIC): BKAUATWW